

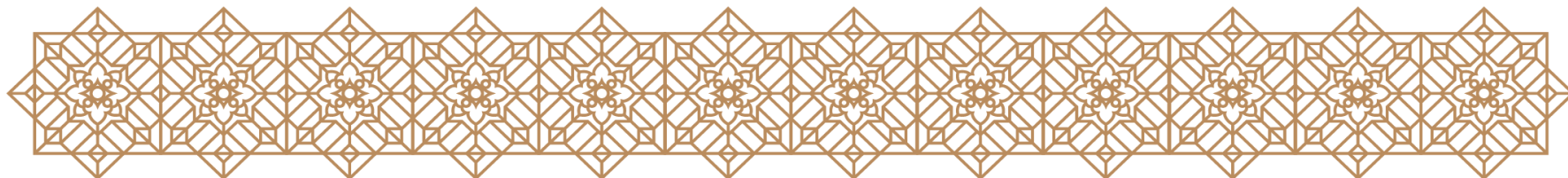

BANKCSÖDÖK ÉS SZANÁLÁS

JOGSZABÁLYOK ÉS GYAKORLATI TAPASZTALATOK, A PSFN SZEREPE

Készítette: dr. Honos Krisztina
ügyvezető
Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft.

Kik vagyunk, mi a feladatunk?

- megalakulásunk **1997**-ben Hitelintézeti Felszámoló Közhasznú Társaság néven
- **2009**-ben átalakulás nonprofit Kft-vé
- **2012**-ig a stratégiai szempontból kiemelt fizetéseképtelenségi eljárásokban is eljártunk. Ekkor jött létre a Nemzeti Reorganizációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, ezzel a két típusú tevékenység szétválik!

- **2013. október 1.:** PSZÁF integrációja az MNB-be, az MNB tv. közlönyállapota rendelkezett a társaságunk további tulajdonlásáról
- **2014.** névváltoztatás: **Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft.**

PSFN

az MNB 100%-os tulajdonú leányvállalata

Kik vagyunk, mi a feladatunk?

MNB tv. 39.§: az MNB felügyeleti jogköre a pénzügyi közvetítőrendszer felett

Az itt definiált törvények hatálya alá tartozó szervezetek lényegileg a **pénzügyi intézmények**et fogják át

Ágazati jogszabályok

Leggyakrabban alkalmazott jogszabály a 2013. évi CCXXXVII. törvény
a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról

Hpt.

Pénzügyi intézmény jogutód nélküli megszűnése

47. § ...(2) **Pénzügyi intézmény** felszámolójának vagy végelszámolójának kizárólag a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényben (a továbbiakban: MNB tv.) meghatározott szervezetek felszámolását végző, **nonprofit gazdasági társaság** rendelhető ki.

(3) A (2) bekezdés szerinti **nonprofit gazdasági társaságot** – ha törvény másként nem rendelkezik – kizárólag pénzügyi intézmény felszámolására, illetve végelszámolására lehet kijelölni.

A PSFN speciális feladatai, célok definiálása

FELÜGYELETI BIZTOSI FELADATOK

A felfüggesztett vagy korlátozott tevékenységi engedélyű pénzügyi szervezetek esetében a **felügyeleti biztos feladatokat** is elláthatjuk = a válsághelyzetbe került pénzügyi szervezetek kezelése, ennek érdekében az operatív irányításuk ellátása

KAPCSOLAT A SZANÁLÁSSAL

Felkérésre a pénzügyintézetek szanálásával összefüggő, közreműködői, és tanácsadó jellegű részfeladatokat is elláthatunk.

Felszámolás vagy szanálás? – kulcs a közérdek!

Vizsgálni kell, hogy a szanálási célok teljesebben megvalósulhatnak-e szanálás során, mint felszámolásban. Elsősorban az érintett intézmény tulajdonosai viseljék a veszteségeket, majd őket követően az intézmény hitelezői

Célok a kijelölés jellegéhez igazodnak, közös cél a vagyonvédelem!

Felügyeleti biztos feladat

→ prudens működés helyreállítás, reorganizáció, visszavezetés

Végelszámolás

→ hitelezők érdekeinek védelme, követelésük **teljes** mértékű kielégítése

Felszámolás

→ hitelezők érdekeinek védelme, követelésük **legmagasabb** mértékű kielégítése

Felügyeleti biztosi kirendelésről röviden

MNB tv. 79-80. §

1. kizárólagossági szabály →

vagy az MNB felügyeleti munkatársa **vagy** a PSFN rendelhető ki

2. meghatározza a kijelölt felügyeleti biztossal szembeni elvárásokat, szükséges kompetenciákat

3. meghatározza a kijelölt felügyeleti biztossal kapcsolatos összeférhetlenségi szabályokat

4. a feladatellátással összefüggően okozott károkért a helytállási kötelezettséget definiálja, és mértékét is maximalizálja.

Index 2022.10.27.:
„Felügyeleti biztost
sózott az egyik
biztosító nyakába az
MNB”

Világgazdaság
2022.01.26.: „MNB:
Lezárult az
átruházás, levonul
a felügyeleti biztos”

Felügyeleti biztosi kirendelésről röviden

Ágazati jogszabályok teremtik meg e rendkívüli intézkedés lehetőségét, leggyakrabban: **Hpt.** → **kivételes intézkedések köre** (189-198. §)

Az MNB kirendelő döntése

- pontosan definiálja az okot (jogalap MNB)
- pontosan definiálja a feladatot (cél MNB)
- pontosan definiálja a jogkört (jogalap PSFN)

Az MNB döntésének végrehajtása

- biztonsági intézkedések azonnali végrehajtása (vagyonvédelem, adatvédelem)
- vagyoni és prudenciális helyzet felmérése → lehetséges-e a további, célhoz kötött intézkedések végrehajtása, alapkérdés leggyakrabban: van-e fedezet rá az intézményben?

Amennyiben a végrehajtás objektív okból nem lehetséges, úgy ennek megállapítása után:

ESETTANULMÁNY: SBERBANK

I. szakasz FELÜGYELETI BIZTOSI KIRENDELÉS

2022. február 28.

két banki szünnap elrendelése és a felügyeleti biztos kirendelése

MNB cél

Az MNB a hitelintézet biztonságos működésének fenntartása érdekében március 2-től 30 napra **ügyfelenként 7 millió forintban limitálta** a magyarországi Sberbank által kifizethető betétek és más visszafizetendő források összegét.

ok: Az Egységes Szanálási Hatóság (SRB), az Európai Unió szanálási szervezete bejelentette, hogy az orosz-ukrán háború hatásaként az ausztriai Sberbank Europe AG.-nál **komoly fizetőképességi problémák alakultak ki, a hitelintézet a közeljövőben várhatóan nem tudja teljesíteni tartozásait vagy egyéb kötelezettségeit azok esedékességekor**, így (valószínű) fizetéseképtelenségi helyzet alakult ki nála. Az osztrák bank az itthoni Sberbank Magyarország Zrt., illetve több egyéb közép-európai leánybank tulajdonosa volt ekkor.

Felügyeleti
biztosi
feladat

MNB
jogalap

ESETTANULMÁNY: SBERBANK

II. szakasz VÉGELSZÁMOLÁS

2022. március 2. végelszámolás elrendelése

Az európai szanálási hatóság **megszüntetési eljárást indított** a magyar Sberbank anyavállalatánál, az osztrák Sberbank Europe AG-nál. A magyar Sberbank jelentős bankközi betétköveteléssel rendelkezett az anyaszervezet irányába.

Mégis végelszámolás – miért? A bank likviditási veszélyhelyzetben volt, vagyis fennállt a veszélye annak, hogy nem tud eleget tenni kötelezettségeinek, és így vele szemben a korábbi korlátozó intézkedés fenntartása már nem volt elégséges.

A Hpt. 32. § (1) bekezdés g) pontja értelmében az MNB az alapítási vagy tevékenységi engedélyt visszavonhatja, ha olyan körülmény áll fenn, amely miatt a pénzügyi intézmény működése súlyosan veszélyezteti vagy sérti az ügyfelek érdekeit, akadályozhatja a pénzforgalmat, illetve a pénz- és tőkepiac megfelelő működését.

A Hpt. 33. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az MNB a hitelintézet tevékenységi engedélyét akkor is visszavonhatja, ha a hitelintézet esetében fennáll a veszélye annak, hogy nem tud eleget tenni kötelezettségeinek.

Végelszámolás

Nem jogi kategóriaként két típusa:

1. „szankciós jellegű”
2. tulajdonosi elhatározásból fakad

TULAJDONOSI ELHATÁROZÁS

Engedély kiadás → hatósági döntés

Engedély visszavonás → hatósági döntés

Jellemzően mikor? az adott tevékenységet nem akarják tovább folytatni, cégcsoporton belül leépítik az üzletágot

HOGYAN?

1. kérelemmel fordul az MNB-hez
2. előzetesen tájékoztatást kaphat a várható költségekről illetve, hogy milyen feladatai vannak és lesznek a végelszámolás során. **Költségek, melyeket jellemzően fedezni kell: hitelezői igények, peres ügyek, irattár, végelszámoló díj, működési költségek**
3. ha nincs jogi akadály, engedélyvisszavonás és végelszámolás elrendelés (MNB)

Végelszámolás

MNB engedélyt visszavonó szankcionális döntése és végelszámolás

Átveszi az érintett intézmény és a PSFN a döntést

PSFN bejelenti a cégbíróságon

(kizáró ok: nem lehet a végelszámoló az, aki az intézménynél felügyeleti biztos volt!)

Végelszámolási szabályok Ctv. (94-115/A.§) az ágazati jogszabályokban foglalt eltérésekkel!

(pl. Ctv. 94. § (3) helyett Hpt. (48-50.§) alapján nem kell a legfőbb szerv elhatározása a felszámolásba fordításhoz v. Ctv. 105. § nem alkalmazandó – nem kell 3 éven belül befejezni! (ha akadályozott!))

A végelszámolás jellegzetességei

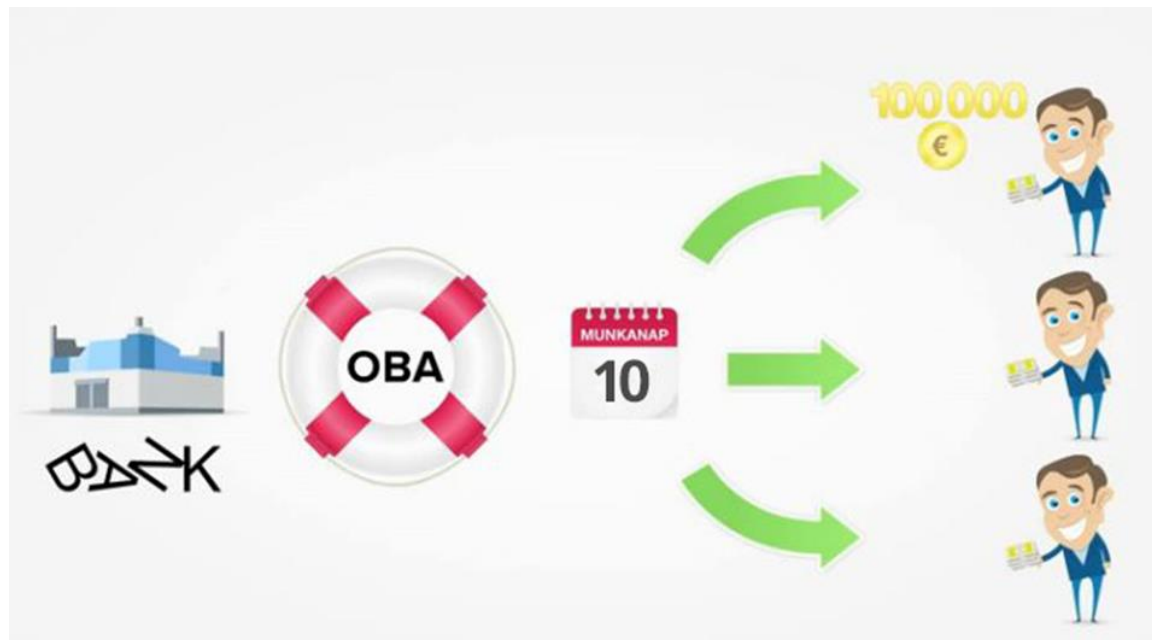
Szoros együttműködés a tulajdonossal, de ekkor is szem előtt tartva a jogszabályi elvárásokat, és a

- **hitelezővédelmet**
- **vagyonvédelmet**

Kikkel szoros együttműködésben még?

- **OBA**
- **BEVA**

Országos Betétbiztosítási Alap (OBA)

- A hitelintézetek engedélyvisszavonása esetén az OBA kártalanítást kizárólag a pénzmosás és terrorizmus finanszírozás megelőzéséről szóló törvényben meghatározott módon beazonosított betétesek betétjei után fizet.
- A kártalanítás maximum százezer euró betétesenként (az OBA forintban fizeti ki).
- A biztosítás minden hitelintézetre külön-külön érvényes. Tehát, ha egy betétes több bankban helyezi el a pénzét, akkor mindenütt biztosítottá válik 100 ezer euróig.

* forrás: <https://www.oba.hu/betetvedelem/betetbiztositas/>

Végelszámolás

MIT TESZ A MEGSZÜNTETÉS SORÁN A VÉGELSZÁMOLÓ LEGELŐSZÖR?

A szervezet vagyoni helyzetét felméri

→ zárómérleggel a volt vezető tisztségviselők átadják a vagyont → ebből a végelszámoló nyitó mérleget, majd korrigált nyitó mérleget készít

Miért? ez idő alatt a hitelezők bejelentik követeléseiket, így látható, hogy mire kell forrást biztosítani. Amennyiben ezek az igények nem fedezettek, a tulajdonosokat tőkepótlásra kell felhívni!

→ a felhívástól számított 30 napjuk van ezt teljesíteni

→ ha nem, az eljárás végelszámolásban nem folytatható!

Jelentést adunk az MNB felügyeleti területének, és az MNB kezdeményezi a felszámolási eljárást!

Amennyiben maradunk végelszámolási „rezsimben”, a végelszámoló

✓ **a cég követeléseit behajtja, tartozásait kifizeti**

✓ **a cég eszközeit szükség esetén értékesíti**

→ az eszközértéket előzetesen a vagyonfelmérésnél figyelembe veszi (értékbecslést készítet, hogy meghatározza a piaci árat)

✓ **a fennmaradó vagyont (ha van) felosztja a tulajdonosok között a zárómérlegben**

IDEÁLIS SZCENÁRIÓ

A SBERBANK VÉGELSZÁMOLÁS INTENZÍV ELSŐ HETEK

Március 2. –
Engedélyvisszavonás és
végelszámolás
elrendelése

**Március 3-tól
folyamatos**
egyeztetés az
OBA-val

Március 7. –
a konsolidált
betétadat
felülvizsgálatának
befejezése és
feltöltése a
Sberbankból az OBA-
ba
**fontos cél az OBA
kártalanítások pontos
teljesítésének
elősegítése**

**Március 9-től
folyamatos**
kapcsolat a
Bankszövetséggel a
Sberbankhoz kötődő
megkeresések
vonatkozásában
**fontos cél a pénzügyi
közvetítőrendszerbe
vetett bizalom
megóvása**

Március 9. –
a hiteltörlesztések
egyedi
megkeresésekkel és
nyilvános átutalási
segédlettel átirányításra
kerülnek - **fontos cél a
hitelportfólió
teljesítőképességének
megőrzése**

Március 17. –
első
kapcsolatfelvétel
az osztrák
tulajdonossal –
**fontos cél a
vagyonvédelem és
likviditásnövelés a
hitelezők kifizetése
érdekében**

Március 18. – BEVA
értesítése: a
befektetési
szolgáltatási
tevékenységnél az
ügyfélvagyon
hiánytalan – **fontos
cél a befektetési
szolgáltatási
tevékenységből
fakadó tulajdonosi
igények mielőbbi
teljesítése**

A SBERBANK VÉGELSZÁMOLÁS VAGYONFELMÉRÉS ÉS LIKVIDITÁS NÖVELETÉS

SZANKCIÓK!

EU-s szankciók (2022. július 21.)

Március

Tanácsadói pályázat
hitelportfolió
értékesítésében
történő
együttműködésre

Március - Április

Hitelportfolió
értékesítési pályázat
tanácsadó
közreműködésével
(nyílt, transzparens)

Május

Ajánlattétel,
eredményhirdetés
szerződéskötés

Június

MNB engedély
beadása az
állomány
átruházása kapcsán

Július

az MNB engedély
kiadása

Augusztus

Az állomány
átruházásának
hatályosulása és
vételár beérkezése

Szeptember

Hosszú tárgyalások
eredményeként az
osztrákok
elszámolnak a
bankközi betéttel

SZANKCIÓK!

OFAC egyedi liszensz (2022. július
5.) a hazai Sberbankra kiterjesztő
hatállyal

A SBERBANK VÉGELSZÁMOLÁS BETÉTESI KIFIZETÉS MEGKEZDÉSE OKTÓBERBEN

Az OBA rekordösszegű, közel 141 milliárd forint kártalanítást bocsátott rendelkezésre közel 60 ezer betétesnek 10 munkanapon belül.

Jelentős bevétel folyt be a Sberbank hitelportfóliójának értékesítéséből 2022 augusztusában.

A hazai Sberbank „v.a.” engedélyének visszavonása után azonnal tárgyalni kezdett a bank osztrák tulajdonosával a náluk lévő, kb. 90 millió eurós bankközi betét visszafizetéséről. Több fordulós egyeztetés után e betétet 2022 szeptemberére sikerült visszakapni.

2001-től a pénzügyi felügyelet szankcióként 42 pénzügyi intézmény tevékenységi engedélyét vonta vissza (a működésüket önként befejező további hasonló számú intézményen felül). Ebből 22 intézménynél a végelszámolási eljárás felszámolásba fordult. **Felszámolás során az ügyfelek legalább 1,5-2 évet várnak az első felszámolói kifizetésükre és sok esetben nem is jutnak hozzá teljes követelésükhöz. Ebben a viszonylatban a Sberbank egykori ügyfeleinek helyzete rövid idő alatt (8 hónap!) megnyugtatóan rendeződött, úgy, hogy a teljes betétes kifizetésre megvan a fedezet!**

Felszámolás

MIKOR KERÜL RÁ SOR?

- engedélyvisszavonás és jogszabályi feltételek: megléte esetén **azonnal felszámolás** kezdeményezése az MNB által
- végelszámolás átfordul felszámolásba

A bíróság a felszámolási eljárást a pénzügyi szervezet **fizetéseképtelenségének vizsgálata nélkül** köteles elrendelni!
(kizárólagos illetékesség Fővárosi Törvényszék!, kivétel kisbiztosító-egyesület)

A **PSFN** mindenkori vezetője **jelöli ki** a személyében eljáró **felszámolóbiztost**, és **jelenti be a Törvényszéknek a felszámolás elrendelés után!**

A felszámolásra vonatkozó szabályrendszert a **Cstv.** tartalmazza, de itt is igaz, hogy **az ágazati jogszabályokban megtalálható eltérésekkel!**

Ilyen eltérés pl.

Hpt. 52.§ - csődeljárás pénzügyi intézmények esetén nem alkalmazható

Hpt. 55.§ - a hitelezők a felszámolást elrendelő bírósági végzés közzétételétől számított 60 napon belül kötelesek követeléseiket bejelenteni.

Hpt. 57.§ - OBA helyzete a kifizetési sorrendben (D fizetési kategória alábontása)

Felszámolás

AZONNALI INTÉZKEDÉSEK KÖRE (működési központ felkeresésével egyidejűleg!)

- ✓ **Vagyonvédelmi intézkedések**
- ✓ **Adatvédelmi intézkedések**
- ✓ **Kapcsolatfelvétel az OBA-val, a BEVA-val**
- ✓ **Volt vezető tisztségviselők felé felhívás (átadás-átvétel)** > teljességi nyilatkozat, ha megtagadja – jkv., további kötelezettségek megtagadása > pénzbírság kezdeményezése
- ✓ **Állományi információk felmérése** (rendelkezik-e munkaszervezettel, a biztos létesíthet új munkaviszonyt, nincs fedezet és nincs munkavállaló → PSFN)
- ✓ **Munkavállalókkal szemben fennálló kiegyenlítetlen kötelezettségek mértéke (Bérgarancia támogatás igénybevétele, ha szükséges)**
- ✓ **Büntető feljelentések megtétele** (kellő mennyiségű információ birtokában!)

A FELSZÁMOLÁS LEFOLYTATÁSA

- ✓ **Értékeli a vagyoni helyzetet** és az azonnali likviditási képességet, szükség esetén finanszírozási megoldási javaslatot tesz
- ✓ **Felméri az alkalmazott informatikai rendszerek alkalmasságát, szükségességét (élő hitelszerződésekkel kapcsolatos kötelezettségek teljesítése, „bankként működés”)**
- ✓ **Felülvizsgálja a belső szabályzatokat**, szükség esetén módosítja
- ✓ **Gondoskodik az iratanyagok szakszerű rendszerezéséről, betárolásáról**
- ✓ **Bejelentett hitelezői igényeket** nyilvántartásba veszi **(Cstv. 57. § + ágazati jsz.-ok!)**
- ✓ **Vagyonleltárt készít** (nyilvántartó rendszerek megkeresése!)
- ✓ **Költség- és ütemtervet készít**
- ✓ **Megkezdí az idegen vagyont érintő kiadási kötelezettség teljesítését** (Bsz. 136. §, Cstv. 4. §)
- ✓ **Felszámolási nyitó/korrigált nyitó beszámolót készít**

**Értékesítés
Elektronikus
Értékesítési
Rendszerben
(EÉR -
<https://eer.gov.hu/>)**

Minimálár:
Nem lehet alacsonyabb a becserként az
első értékesítési körben
Becserként:
Likvidációs érték, rövid időszakon belüli
értékesíthetőség a piaci folyamatok
tükrében

FELSZÁMOLÁS ALATTI ÉRTÉKESÍTÉSBEN :

A vagyontárgyakat **NYILVÁNOSAN** kell értékesíteni

A vagyontárgyakat a **FORGALOMBAN ELÉRHETŐ
LEGMAGASABB ÁRON** kell értékesíteni

Minimálár* meghatározás – **ÉRTÉKBECSLÉS SZÜKSÉGES**

Pályázat vagy árverés útján **EÉR RENDSZERBEN** (kivételek!)

KÖZELÍTŐ AJÁNLATOK (legfeljebb 10%) esetén kötelező
ÁRVERSENY

MINIMÁLÁRAT ELÉRŐ AJÁNLAT esetén **SZERZŐDÉSKÖTÉSI
KÖTELEZETTSÉG** áll fenn

A MINIMÁLÁR KÖRÖNKÉNT CSÖKKENTHETŐ a
kormányrendelet szerinti ütemben

Felszámolás

Felszámolási
vagyon

Hitelezők
igényei

+Költségek!

Ingó, ingatlan,
követelés

Üzletrész, egyéb
vagyon értékű jog

OBA / BEVA

49/D-s hitelezők

Egyéb besorolt
hitelezők

Felszámolás

Bonyolult
peres
eljárások

Adathiány

nagyszámú
hitelező

Jellemzően
nem
zárható 2
éven belül

Utógondozás

Felszámoló szervezeti
feladat megszűnést
követően is!

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!
